คำนำการพิมพ์ครั้งที่ 1

เนื่องจากตำราวิชาญาณวิทยาเล่มเดิมที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนของภาควิชาปรัชญา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มาเป็นเวลาเกือบ 30 ปีแล้วนั้นได้หมดลง ประกอบกับหลักเกณฑ์ของการประเมินคุณภาพการศึกษากำหนดให้ต้องมีการปรับปรุงตำราให้ทันสมัยขึ้นทุก 5 ปี ผู้เขียนจึงได้จัดทำตำราญาณวิทยา (PY 234) เล่มนี้ขึ้นใหม่ทั้งหมด โดยให้มีเนื้อหาของวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ปรับปรุงครั้งหลังสุดในปี พ.ศ. 2550 พร้อมทั้งได้เพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องบางส่วนเข้าไปเพื่อให้ตำรานี้มีความทันสมัยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยผู้เขียนพยายามอย่างยิ่งที่จะทำให้ตำราเล่มนี้เกิดประโยชน์สูงสุดในแง่ของการใช้งานที่สอดคล้องกับธรรมชาติของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เป็นมหาวิทยาลัยตลาดวิชาและไม่บังคับการเข้าชั้นเรียน คือนำเสนอในลักษณะที่จะทำให้ผู้ที่ศึกษาส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าชั้นเรียนสามารถจะสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องของทฤษฎีความรู้ได้ด้วยตนเองมากที่สุด

ผู้เขียนจึงได้แบ่งเนื้อหาของตำราเล่มนี้ออกเป็นหมวดหมู่เพื่อให้สะดวกแก่การเรียนการสอนและการทำความเข้าใจ ด้วยการแบ่งเนื้อหาเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นส่วนของบทนำที่กล่าวถึงเนื้อหาของญาณวิทยา กับการให้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้และความจริงซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำหรับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการรู้ ความรู้และประเด็นปัญหาทางญาณวิทยา ส่วนตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 4 เป็นการกล่าวถึงตัวญาณวิทยาตามช่วงเวลา ตั้งแต่สมัยกรีกโบราณมาจนถึงปัจจุบัน โดยตอนที่ 2 จะเป็นญาณวิทยาของกรีกโบราณ ตอนที่ 3 กับตอนที่ 4 เป็นญาณวิทยาของกลุ่มเหตุผลนิยมกับประสบการณ์นิยม ส่วนตอนที่ 5 เป็นญาณวิทยาสำคัญอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในกลุ่มเหตุผลนิยมและประสบการณ์นิยม และท้ายสุดในตอนที่ 6 เป็นญาณวิทยาในพระพุทธศาสนา

และด้วยเหตุธรรมชาติของวิชาญาณวิทยาที่เป็นปรัชญาบริสุทธิ์ เนื้อหามีลักษณะเป็นนามธรรมค่อนข้างยากแก่การทำความเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ศึกษาด้วยตนเอง ผู้เขียนจึงพยายามช่วยให้ง่ายขึ้นด้วยการอธิบายสาระสำคัญในแต่ละเรื่องให้มีความชัดเจน พร้อมทั้งให้คำอธิบายศัพท์ทางปรัชญาและญาณวิทยาที่เกี่ยวข้องไว้ และยังได้สรุปแนวคิดและประเด็นสำคัญในแต่ละเรื่อง แต่ละทฤษฎีความรู้ไว้ให้ท้ายเรื่อง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถจับแนวคิดของนักปรัชญาและประเด็นสำคัญของแต่ละทฤษฎีความรู้ได้

อีกทั้งยังได้ให้คำถามท้ายบทไว้เป็นแนวให้ผู้เรียนได้ทดลองตอบเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญนั้นได้โดยเบ็ดเสร็จ

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าตำราญาณวิทยาเล่มนี้คงจะใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาญาณวิทยาให้ได้ผลตามความมุ่งหมาย และเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาของภาควิชาปรัชญา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และผู้ที่สนใจในญาณวิทยาบ้างตามสมควร

คุณาประโยชน์และสาระใดหากจะบังเกิดมีในตำรา "ญาณวิทยา" นี้ ผู้เขียนขอน้อมบูชาคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และกัลยาณมิตรของชีวิตทุกท่าน

รศ.ดร.ลักษณวัต ปาละรัตน์
ภาควิชาปรัชญา
มิถุนายน 2552

คำนำการพิมพ์ครั้งที่ 2

ด้วยฝ่ายตำรา มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้แจ้งให้ทราบว่าตำราวิชา PY 234 ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาญาณวิทยา ซึ่งเป็นวิชาบังคับของนักศึกษาวิชาเอกปรัชญา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งได้ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2552 นั้น ใกล้หมด ผู้เขียนจึงได้ดำเนินการเสนอพิมพ์อีกเป็นครั้งที่ 2 จำนวน 300 เล่ม โดยได้แก้ไขต้นฉบับบางส่วนเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และหวังว่าตำราเล่มนี้จะอำนวยประโยชน์ให้แก่นักศึกษาได้ตามความมุ่งหมาย

รศ.ดร. ลักษณวัต ปาละรัตน์
ภาควิชาปรัชญา
พฤศจิกายน 2553